Region Stockholm

35
Påkalla köpoption för att förvärva samtliga aktier i Capio S:t Görans sjukhus AB samt inriktningsbeslut för upphandling av vården vid S:t Görans sjukhus
HSN 2022-0150

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Specialiserad vård.
Anders Diseberg Sandgren

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-05-24

HSN 2022-0150

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Påkalla köpoption för att förvärva samtliga aktier i Capio S:t Görans sjukhus AB samt inriktningsbeslut för upphandling av vården vid S:t Görans sjukhus

Sekretess
Denna handling är sekretessbelagd enligt 19 kap 3 § OSL (2009:400). Om ärendet bordläggs eller återremitteras fortsätter sekretessen att gälla.

Ärendebeskrivning

Avtalen mellan Region Stockholm och Capio AB (Capio) respektive Capio S:t Görans sjukhus AB (Bolaget) avseende vården vid S:t Görans sjukhus löper ut den 4 januari 2026. I ärendet föreslås att Region Stockholm genom det optionsavtal, och tillhörande aktieöverlåtelseavtal, som ingåtts med Capio påkallar köpoptionen för att köpa tillbaka aktierna i Bolaget med tillträde den 4 januari 2026. Återköpet är ett nödvändigt första steg för att säkerställa fortsatt akutsjukvård vid S:t Görans sjukhus efter att avtalen har löpt ut. I ärendet föreslås även att Bolaget ingår i kommande upphandling av S:t Görans sjukhus och säljs vidare av Region Stockholm till vinnande anbudsgivare. Därtill föreslås inriktning för avtalslängd i ärendet och att hälso- och sjukvårdsdirektören i enlighet med budget för 2022 får i uppdrag att återkomma med förslag på upphandlingsdokument.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Föreslå regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige besluta att påkalla köpoptionen i enlighet med optionsavtal mellan Region Stockholm och Capio AB undertecknat den 11 april 2012, med ett tillägg undertecknat den 4 mars 2019, för att köpa tillbaka 2.999 aktier i Capio S:t Görans sjukhus AB med tillträde den 4 januari 2026.

2. Föreslå regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige besluta att uppdra hälso- och sjukvårdsnämnden att påkalla köpoptionen i enlighet med regionfullmäktiges beslut och ansvara för erforderliga åtgärder i enlighet med optionsavtal och tillhörande

aktieöverlåtelseavtal mellan Region Stockholm och Capio AB undertecknat den 11 april 2012.

3. Föreslå regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige besluta att försäljning av 2.999 aktier i Capio S:t Görans sjukhus AB ska ingå i enlighet med vad som anges i detta ärende i den upphandling av vården vid S:t Görans sjukhus som hälso- och sjukvårdsnämnden uppdragits att genomföra i budget 2022 för Region Stockholm.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande under förutsättning av regionfullmäktiges beslut:

4. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att påkalla köpoptionen i enlighet med optionsavtal mellan Region Stockholm och Capio AB samt ansvara för erforderliga åtgärder i enlighet med optionsavtal och tillhörande aktieöverlåtelseavtal mellan Region Stockholm och Capio AB undertecknat den 11 april 2012.

5. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att återkomma till nämnden med upphandlingsdokument för upphandling av vården vid S:t Görans sjukhus.

6. I det fortsatta arbetet med upphandlingsdokument för upphandlingen av vården vid S:t Görans sjukhus ska inriktningen vara att kommande vårdavtal ska gälla minst åtta år med ensidig rätt för Region Stockholm till förlängning omfattande minst fyra år.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
I budget för Region Stockholm 2022 (RS 2020-0775) har hälso- och sjukvårdsnämnden uppdragits att upphandla driften av specialiserad akutsjukvård vid S:t Görans sjukhus inför att nu gällande avtal löper ut i början av år 2026. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har utifrån budgetuppdraget påbörjat planeringen och förarbetet inför upphandling, detta i syfte att säkerställa adekvata förutsättningar för att genomföra upphandlingen av vården vid S:t Görans sjukhus.

Bakgrund om S:t Görans sjukhus

S:t Görans sjukhus har sedan år 1888 bedrivit sjukvårdsverksamhet på Kungsholmen i Stockholm.

År 1993 bildade Region Stockholm, dåvarande Stockholms läns landsting (SLL), aktiebolaget S:t Görans sjukhus AB, senare namnändrat till Capio S:t Görans Sjukhus AB (Bolaget). Region Stockholm lät Bolaget driva S:t Görans sjukhus som därmed blev det första akutsjukhuset i Sverige som drevs i bolagsform.

År 1999 privatiserades driften av akutsjukvården vid S:t Görans sjukhus. Efter en säljprocess överlät Region Stockholm 2 999 av totalt 3000 aktier i Bolaget till ett bolag inom dåvarande Burekoncernen. Region Stockholm behöll och äger alltjämt en aktie i Bolaget. I samband med aktieöverlåtelsen ingick Region Stockholm och Bolaget ett vårdavtal avseende drift av akutsjukvård vid S:t Görans sjukhus. År 2005 ingick Region Stockholm och Bolaget ett nytt vårdavtal som reglerade bedrivande av akutsjukvården vid S:t Görans sjukhus fram till och med den 31 december 2012.

Region Stockholm slutförde under år 2012 en upphandling avseende driften av specialiserad akutsjukvård vid S:t Görans sjukhus (HSN 1005-0489). Upphandlingen vanns av Capio AB, organisationsnummer 556518-9692, senare namnändrat till Capio Group Services AB (Capio) vilket idag är ett helägt dotterbolag till Capio AB. I upphandlingen ingick att vinnande anbudsgivare, det vill säga Capio, skulle köpa aktierna i Bolaget som driver akutsjukvården vid S:t Görans sjukhus. Som ett resultat av upphandlingen ingick Region Stockholm och Capio i april år 2012 ett övergripande uppdragsavtal (Uppdragsavtalet) samt ett optionsavtal (Optionsavtalet) med tillhörande aktieöverlåtelseavtal (Aktieöverlåtelseavtalet). Den 1 januari 2013 ingick Region Stockholm och Bolaget ett vårdavtal (Vårdavtalet) som innehåller de centrala villkoren för den verksamhet som ska bedrivas vid S:t Görans sjukhus (HSN 1205-0593). Avtalen gällde initialt fram till och med den 4 januari 2022, med ensidig rätt för Region Stockholm till förlängning omfattande maximalt fyra år.

Inför ställningstagande kring förlängning av avtalen genomfördes en utvärdering inom tre områden; utvärdering av den levererade vården, utvärdering av leverantören och strategiska överväganden för Region Stockholm. Mot bakgrund av utvärderingen beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden i november år 2018 att Uppdragsavtalet med Capio och Vårdavtalet med Bolaget skulle förlängas fram till och med den 4 januari 2026 (HSN 2018-1103). Som ett resultat av detta ingick Region Stockholm och Capio även ett tilläggsavtal till Optionsavtalet.

Bolagets verksamhet vid S:t Görans sjukhus
Bolagets verksamhet vid S:t Görans sjukhus ska bedrivas i enlighet med Vårdavtalet. Den övergripande inriktningen i Vårdavtalet är att erbjuda jämlik vård med ett hälsofrämjande och sjukvårdsförebyggande perspektiv, samt följsamhet till målsättningarna i Framtidsplanen för hälso- och sjukvården (LS 1104-0574, HSN 0910-1366). Vårdtjänsterna som ska bedrivas av Bolaget vid S:t Görans sjukhus omfattar specialiserad akutsjukvård, det vill säga akut och elektiv somatisk sjukvård i öppenvård och slutenvård där patienten är i behov av akutsjukhusets resurser och kompetens.

Vårdtjänsterna i Bolagets åtagande omfattade vid tidpunkten då Vårdavtalet ingicks specialiteterna intermedicin, kirurgi, urologi, ortopedi, neurologi, anestesi- och intensivvård samt akut omhändertagande. Under avtalsperioden har åtagandet utökats med specialiteterna onkologi samt, från och med år 2023, obstetrik och gynekologi för bedrivande av förlossningsvård.

Lokalerna på sjukhusområdet som Bolaget bedriver vården i ägs av Region Stockholm och hyrs av Bolaget. Bolaget ska ha tillräcklig kapacitet och tillräckliga resurser för att utföra vårdtjänsterna i Vårdavtalet. Detta inkluderar t. ex personal, medicinteknisk utrustning och IT.

Vid Vårdavtalets ikraftträdande år 2013 uppgick den beställda vårdvolymen till 162 348 öppenvårdskontakter (varav 49 455 akuta och 112 893 elektiva) och 28 709 slutenvårdstillfällen (varav 23 895 akuta och 4 814 elektiva). Öppen- respektive slutenvårdsvolymen i Vårdavtalet har under hittillsvarande avtalsperiod utökats med cirka 30 respektive 27 procent. År 2022 uppgår den beställda vårdvolymen till totalt 212 478 öppenvårdskontakter (varav 63 139 akuta och 149 340 elektiva) och 36 631 slutenvårdstillfällen (varav 31 288 akuta och 5 343 elektiva). Majoriteten av patienterna som omhändertogs vid S:t Görans sjukhus kom år 2021 från Stockholms innerstad och Stockholms västra förorter.

Beställningen och ersättningsmodellen i Vårdavtalet bygger framför allt på sekundärklassificering av vårdkontakter till så kallade diagnosrelaterade grupper (DRG) och den så kallade målvolymen fastställs årligen i termer av DRG-poäng. År 2022 uppgår den fastställda målvolymen till 49 624 DRG-poäng. Beställd målvolym år 2022 består av cirka 70 procent slutenvård (varav cirka 57 procentenheter akut slutenvård) och cirka 30 procent öppenvård (varav cirka 9 procentenheter akut öppenvård).

Ersättningsmodellen i Vårdavtalet består av 97,5 procent prestationsbaserad ersättning, resterande 2,5 procent utgörs av kvalitets-/miljörelaterad ersättning. År 2016 överenskom parterna att kvalitets-/miljörelaterad ersättning skulle utökas till 3,5 procent. I ersättningsmodellen ingår även villkor för ersättning för produktion över målvolym, incitamentsbaserad ersättning samt sanktioner och viten.

Det samlade årliga värdet av den beställda vården inom Bolagets åtagande uppgick år 2013 till 1 325 499 000 kronor. Det årliga avtalsvärdet har successivt utökats med totalt cirka 75 procent under avtalsperioden och uppgår år 2022 till 2 334 310 000 kronor, exklusive incitamentsbaserad ersättning samt ersättning för vård av utomläns- och utomlandspatienter. Utöver den vård som ingår i det upphandlade åtagandet har Bolaget ytterligare intäkter genom andra vårdavtal med Region Stockholm, t. ex inom vårdval höft- och knäprotesoperationer, vårdval klinisk fysiologi och vårdval rehabilitering vid långvarig smärta och utmattningssyndrom.

Överväganden
Vårdavtalet som reglerar villkoren för den vården Bolaget ska utföra vid S:t Görans sjukhus löper till och med den 4 januari 2026 utan möjlighet till ytterligare förlängning. För att säkerställa fortsatt vårdutbud efter detta datum behöver ett nytt avtal tas fram som reglerar den fortsatta vårdverksamheten. Av Region Stockholms budget för år 2022 framgår att den fortsatta driften av S:t Görans sjukhus ska upphandlas enligt lagen (2026:1145) om offentlig upphandling (LOU). Utifrån detta behöver vissa grundläggande förutsättningar för upphandlingen klargöras. Därtill behövs beslut om inriktning och mål för upphandlingen.

I detta ärende föreslås att Region Stockholm påkallar köpoption för återköp av aktierna i det bolag som idag utför den somatiska akutsjukvården vid S:t Görans sjukhus (Bolaget). Därtill föreslås att Bolaget, liksom vid föregående upphandling, ingår i upphandlingen och säljs vidare till vinnande anbudsgivare. Vidare föreslår hälso- och sjukvårdsförvaltningen att hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att återkomma till nämnden med upphandlingsdokument för upphandling av vården vid S:t Görans sjukhus. Det föreslås även beslut om inriktning för kommande vårdavtals giltighetstid.

Det huvudsakliga skälet till att dessa inledande beslut föreslås är att det skapar grundläggande förutsättningar för det fortsatta arbetet med

upphandlingen. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen kommer under upphandlingsprocessen återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden där ytterligare ställningstaganden behövs, exempelvis kring vårdavtalets inriktning och utformning, mer detaljerat upplägg för upphandlingen samt med beslut om upphandlingsdokument och tilldelning.

Påkalla köpoption och återköp av bolaget
I och med slutförandet av upphandlingen för S:t Görans sjukhus ingick dåvarande SLL och den vinnande anbudsgivaren Capio ett avtal som reglerade försäljningen av aktierna i Bolaget till Capio. Samtidigt ingicks också ett optionsavtal som ger Region Stockholm rätt köpa tillbaka aktierna i Bolaget till en i förväg fastställd summa. Optionsavtalet och det tillhörande Aktieöverlåtelseavtalet reglerar även förutsättningarna för hur Bolaget ska skötas och processen för återköp samt ger Region Stockholm möjlighet till insyn i Bolaget. Avtalen ger därmed Region Stockholm förutsättningar att vid återköp säkerställa att Bolaget är i sådant skick som överenskommits mellan parterna. Erfarenheter från föregående upphandlingsprocess resulterade i avtalsskrivningar med syfte att tydliggöra avtalsparternas förpliktelser vid due-diligence[1], bland annat för att underlätta vid en eventuell framtida upphandlingsprocess.

Vårdavtalet reglerar villkoren för den vård som Bolaget ska bedriva vid S:t Görans sjukhus. Vårdavtalet anger vilka vårdtjänster som ska utföras och hur dessa ska ersättas. Personalen som utför vården är anställd i Bolaget och Bolaget ansvarar även för medicinskteknisk utrustning, IT och övriga resurser som krävs för att utföra vårdtjänsterna inom åtagandet. Lokalerna där vården utförs ägs av Region Stockholm och hyrs ut till Bolaget genom Locum AB. Detta upplägg innebär att innehållet i Bolaget har stor inverkan på vårdens bedrivande även efter att Vårdavtalet löper ut.

Optionsavtalet ger dels Regionen rätt att återköpa aktierna i Bolaget, dels Capio rätt att sälja aktierna i Bolaget till Region Stockholm genom att påkalla säljoption tidigast 12 månader innan Vårdavtalet löper ut. I tillägg till Optionsavtalet finns även Aktieöverlåtelseavtalet som reglerar hur aktieöverlåtelsen ska ske. Av Aktieöverlåtelseavtalet framgår att köpeskillingen preliminärt bestämts till trehundrafemton miljoner kronor. Detta förutsätter att Bolaget är i det skick som avtalats och att justerat eget kapital per tillträdesdagen uppgår till fyrtioåtta miljoner etthundraåttioen tusen (48 181 000) kronor. Köpeskillingen är 40 miljoner kronor mer än

[1]Företagsbesiktning, eller due diligence, är en arbetsprocess och metod för att samla in och analysera information om ett företag inför ett företagsförvärv eller andra strategiska förändringar

vid försäljningen år 2013 vilket ska avspegla en antagen inflation under avtalsperioden.

I och med påkallande av optionen påbörjas processen för Bolagets återgång till Region Stockholm eller till annan leverantör som Region Stockholm anvisar. Bland annat ska Capio inom en viss tid efter påkallandet beskriva hur samtliga beroendeförhållande mellan Bolaget och Capiokoncernen ska hanteras för att Bolaget ska vara helt oberoende både administrativt och operativt sex månader innan tillträdesdagen. Detta betyder bland annat att ingen automatisk överföring av information från Bolaget till Capio ska ske efter detta datum.

I Optionsavtalet framgår även att Capio aktivt ska medverka för att Bolaget ska kunna överlåtas vidare samt att verksamheten vid S:t Görans sjukhus ska vara störningsfri under övergången. Detta betyder i praktiken att Capio ska tillgängliggöra den information som behövs för att Region Stockholm ska kunna upphandla en ny leverantör av vården vid S:t Görans sjukhus. Vidare ska Bolaget ge Region Stockholm eller en eventuell ny leverantör möjlighet att innan tillträde genomföra informationsträffar med personal. Det framgår även att eventuella licenser eller system som behövs för verksamhetens utförande ska vara giltiga och fungera även efter ny leverantörs tillträde.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen gör bedömningen att påkallande av köpoption för återköp av aktierna i Bolaget behöver ske oavsett framtida avtalsform. Utöver det anses det fördelaktigt för både Region Stockholm och Capio om påkallandet genomförs så snart som möjligt för att ge tillräckligt mycket tid för att genomföra due-diligence och klargöra förutsättningarna för en framtida upphandling. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ser också en fördel i att hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att hantera processen med separation av Bolaget från Capio eftersom den information som inhämtas i samband med detta även kommer att ligga till grund för upphandlingen av vården vid S:t Görans sjukhus.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås därför få i uppdrag att påkalla köpoptionen samt att vidta erforderliga åtgärder i enlighet med Optionsavtalet och det tillhörande Aktieöverlåtelseavtalet med Capio. Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås vidare att för egen del bemyndiga hälso- och sjukvårdsdirektören att påkalla köpoptionen och att vidta erforderliga åtgärder i enlighet med Optionsavtalet och det tillhörande Aktieöverlåtelseavtalet. I nyss nämnda erforderliga åtgärder ingår bland

annat att ansvara för att tillträdesbokslut upprättas i enlighet med de villkor som anges i Aktieöverlåtelseavtalet.

Bolaget som en del av upphandlingen

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har vid denna bedömning tagit vara på den djupgående analys som gjorden inför förra upphandlingen av vården vid S:t Görans sjukhus. Inför föregående upphandling bedömdes det vara nödvändigt för vinnande anbudsgivare att använda de resurser som finns inom Bolaget för att driva akutsjukvården vid S:t Görans sjukhus. Det beslutades därför att vinnande anbudsgivare skulle åläggas att förvärva de nödvändiga resurserna. De alternativ som identifierades var att vinnande anbudsgivare skulle förvärva antingen aktierna i Bolaget (aktieöverlåtelse) eller Bolagets tillgångar och skulder (inkråmsöverlåtelse).

Aktieöverlåtelse innebär att personal, tillgångar, skulder, avtal och patientjournaler kvarstannar i Bolaget som övergår till vinnande anbudsgivare, medan inkråmsöverlåtelse innebär att Bolaget kvarstannar hos Region Stockholm och att tillgångar och skulder övergår till vinnande anbudsgivare. Det sistnämnda skulle innebära att samtliga tillgångar och skulder som ska övergå behöver anges i förfrågningsunderlaget. De två alternativen sammanfattas i tabellen nedan:

Aktieöverlåtelse	**Inkråmsöverlåtelse**
• Vid en aktieöverlåtelse säljs de 2.999 aktierna i vårdbolaget vidare till vinnande anbudsgivare - Aktieöverlåtelsen bedöms vara skattefri för Region Stockholm - Bolaget kan behöva döpas om såvida Capio inte vinner upphandlingen. • Vid en bolagsförsäljning följer personal, tillgångar, avtal och journaler automatiskt med till den nya leverantören. - Någon särskild överlåtelseaktivitet är således inte nödvändigt. • För att säkerställa att vården vid S:t Görans sjukhus kan upphandlas på nytt när vårdavtalet löper ut skrivs ett optionsavtal där Region Stockholm förbehålla sig rätten att köpa tillbaka aktierna till ett i förväg fastställt pris. - Leverantören förbjuds också att under avtalstiden avyttra aktierna. • Köp och försäljning av aktier görs direkt varvid Region Stockholm inte behöver stå som ägare i en	• Vid en inkråmsöverlåtelse kommer tillgångarna i vårdbolaget att säljas till vinnaren av upphandlingen. • Priset på tillgångarna kommer att fastställas av en oberoende värderingsman. - Eventuell vinst vid försäljningen blir skattepliktigt för vårdbolaget. • Personalen kommer att erbjudas anställning hos den nya entreprenören enligt reglerna om verksamhetsövergång i Lagen om anställningsskydd (LAS). - Om någon tackar nej till erbjudandet kvarstår vederbörande i vårdbolaget (som Region Stockholm nu äger) • För att överlåta vårdbolagets avtal till den nya leverantören krävs samtycke från vårdbolagets avtalsparter. • Den nya leverantören behöver öppna nya journaler. - För att ta del av de gamla journalerna krävs patientens samtycke. • För att säkerställa att Region Stockholm på nytt kan upphandla verksamheten då det upphandlade vårdavtalet löper ut behöver regionen förbehålla sig rätten att köpa tillbaka tillgångarna.

övergångsperiod	- Leverantören får heller inte avyttra tillgångarna att under avtalstiden. • Vårdbolaget kan avvecklas (likvidering).

Utifrån den analys som gjordes inför förra upphandlingen bedömer hälso- och sjukvårdsförvaltningen att det fortsatt är fördelaktigt att låta Bolaget ingå som en del av upphandlingen. De främsta fördelarna med en aktieöverlåtelse är:

- Aktieöverlåtelse genomfördes vid förra upphandlingen och Region Stockholm har därför kunskap om förfarandet.
- Nuvarande avtal är uppbyggt för att underlätta överlåtelse av Bolaget till ny anbudsgivare.
- En aktieöverlåtelseprocess är enklare och smidigare – hela bolaget med personal, tillgångar, avtal och journaler överlåts.
- Om det under avtalstiden visar sig att leverantören av något skäl inte kan fortsätta driften måste Region Stockholm snabbt och säkert kunna återta sjukhuset till egen regi. En aktieöverlåtelseprocess är enklare och smidigare även i detta läge.
- Även vid en eventuell förnyad upphandling eller återgång till egenregi, i samband med att det upphandlade avtalet löper ut, blir verksamhetsövergången smidig och säker.
- Ett visst personalansvar för Region Stockholm kvarstår vid en inkråmsöverlåtelse.
- Det är ett mer omfattande arbete att specificera och värdera tillgångarna vid en inkråmsöverlåtelse.
- För att den nya entreprenören ska kunna överta befintliga avtal med leverantörer och kunder krävs vid en inkråmsöverlåtelse samtycke från Bolagets avtalsparter, detta krävs ej vid en aktieöverlåtelse.
- Vid en inkråmsöverlåtelse behövs samtycke från patienten innan den nya entreprenören får tillgång till den gamla journalen, detta krävs ej vid en aktieöverlåtelse.
- Det är svårt att idag specificera de tillgångar som vid en inkråmsöverlåtelse ska köpas tillbaka vid nästa upphandling.
- En inkråmsöverlåtelse kan medföra negativa skattekonsekvenser vid försäljning av tillgångar.

I praktiken innebär upplägget med aktieöverlåtelse att Region Stockholm i upphandlingen ställer krav på att vinnande anbudsgivare köper 2 999 aktier i Bolaget och att Region Stockholm likt i nuvarande avtal förbehåller sig rätten att köpa tillbaka aktierna då vårdavtalet upphör. Det regleras därtill att det inte är tillåtet att sälja Bolaget vidare till tredje part. Förslaget innebär att Region Stockholm fortsatt behåller en aktie i Bolaget vilket ger

möjlighet till ytterligare skydd mot tredje mans godtrosförvärv av Bolaget genom att en hembudsskyldighet kan införas i bolagsordningen.

När ett vårdavtal för vården vid S:t Görans sjukhus upphandlas kommer Bolaget och dess verksamhet övergå till den vinnande anbudsgivaren, vilket inkluderar personal, inventarier, avtal och journaler. Eftersom Region Stockholm köper Bolaget från Capio och säljer Bolaget vidare till vinnaren av upphandlingen samma dag, kommer Region Stockholm inte ha något ansvar för Bolaget vad avser dess verksamhet, inklusive personal, inventarier, avtal och journaler.

I och med att Bolaget ingår i upphandlingen är det av betydelse att vinnande anbudsgivare erlägger marknadsmässigt vederlag för aktierna i Bolaget. Om så inte sker föreligger en risk för att statligt stöd (i strid med artiklarna 107-109 i EUF-fördraget) och/eller stöd till enskild näringsidkare (i strid med 2 kap. 8 § kommunallagen) utgår till vinnaren.
Om verksamhetsutövaren avser att överlåta säkerhetskänslig verksamhet enligt säkerhetsskyddslagen ska även en särskild säkerhetsskyddsbedömning och lämplighetsprövning vidtas samt samråd ske med Länsstyrelsen i Stockholm. Dessa frågor kommer klargöras under upphandlingsprocessen och förtydligas i upphandlingsdokumenten

Inriktning för avtalslängd
Vården vid S:t Görans sjukhus är Sveriges enskilt största upphandling av vård enligt LOU och kräver stort engagemang från både vinnande anbudsgivare och Region Stockholm. En väl avvägd avtalslängd ger goda planeringsförutsättningar som borgar för gott samarbete mellan avtalsparterna, samt möjliggör för anbudsgivare att lämna in väl underbyggda och konkurrenskraftiga anbud.

Det finns både för- och nackdelar med en förhållandevis lång avtalsperiod. En lång avtalsperiod skapar förutsättningar för planering för både Region Stockholm och leverantören. Leverantören kan planera för utförandet av vården och de intäkter detta genererar på lång sikt, och uppstartsfasen inför driftstart och övertagande av Bolaget utgör endast en mindre del av den totala avtalsperioden. För Region Stockholm betyder det att huvuddragen i vårduppdraget vid S:t Göran är fastställt för perioden och kostnaderna för vården är till stor del kända och kan budgeteras för.

En lång avtalsperiod innebär å andra sidan större risk både för anbudsgivare och Region Stockholm vid ett suboptimalt anbud. Det finns även risker kopplade till inlåsningseffekter om inte vårdavtalet har relevant

flexibilitet över tid för t. ex förändringar i vårdbehovet i länet eller förändringar i vårdens utförande. Dessa risker behöver nogsamt beaktas och hanteras i samband med framtagandet av upphandlingsdokumenten. Vissa av riskerna bedöms kunna omhändertas genom väl avvägda avtalsvillkor. Detta förutsätter dock en tydlig inriktning och strategi för upphandlingen samt en långsiktig planering av såväl vårdutbudet vid S:t Görans sjukhus som rollen för sjukhuset i Region Stockholms vårdstruktur.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen bedömer, oaktat riskerna ovan, att en för kort avtalslängd för vården vid S:t Görans sjukhus riskerar att göra upphandlingen mindre attraktiv i och med de stora resurser som behövs för att ta över driften av ett akutsjukhus. Därtill kommer att det är resurskrävande och kostsamt att genomföra en upphandling av denna storlek.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen föreslår mot denna bakgrund att vid det fortsatta arbetet med upphandlingsdokument för upphandlingen av vården vid S:t Görans sjukhus ska inriktningen vara att kommande vårdavtal ska gälla minst åtta år med ensidig rätt för Region Stockholm till förlängning omfattande minst fyra år. Den sammanlagda avtalslängden inklusive optioner föreslås som längst vara 15 år. Förvaltningen kommer att återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med slutgiltigt förslag gällande avtalslängd i samband med beslut om upphandlingsdokument.

Fortsatt hantering av ärendet
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen planerar att under år 2022 fortsätta arbetet med upphandlingsunderlag för att upphandla vården vid S:t Görans sjukhus i enlighet med budget för Region Stockholm 2022 (RS 2020-0775). Hälso- och sjukvårdsförvaltningen kommer i god tid att återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden för beslut om bland annat upplägg för upphandlingen, upphandlingsdokument samt tilldelning av anbudet.

Ekonomiska konsekvenser
Upphandlingen av vården vid S:t Görans sjukhus är en av de enskilt största och mest komplexa upphandlingarna av vård i Sverige. För att genomföra upphandlingen krävs ett omfattande administrativt och juridiskt arbete med såväl interna som externa resurser. Den totala kostnaden för upphandlingsprojektet är i dagsläget svårbedömd. Föregående upphandling kostade cirka 65 miljoner kronor att genomföra, varav merparten var kostnader för avrop av externa resurser inom de områden som hälso- och sjukvårdsförvaltningen inte besitter nödvändig kompetens internt. Hälso-

och sjukvårdsförvaltningen gjorde efter upphandlingen bedömningen att kostnaden för upphandlingen tjänats in genom att vården vid S:t Görans sjukhus genom upphandlingen blivit billigare.

Det föreslagna upplägget där Bolaget ingår i upphandlingen kommer kräva avrop av externa resurser för hantering av återköp och vidareförsäljning av Bolaget till vinnande anbudsgivare. Att samma upplägg använts förut och att förutsättningarna och processen är väl reglerade i nuvarande avtal gör dock att resursåtgången förväntas vara något lägre.

Sammanfattningsvis är den initiala bedömningen att det finns förutsättningar att till viss del minska kostnaderna genom att återanvända material från förra upphandlingen där så är möjligt, men att det i nuläget inte går att ge en mer detaljerad uppskattning av vare sig resursåtgång eller kostnad. Priset för juridiska tjänster har ökat sedan år 2010 och hälso- och sjukvårdsförvaltningen anser därför att kostnaden vid förra upphandlingen bör ligga som riktlinje i budgetering för upphandlingens genomförande även om resursåtgången förväntas bli lägre. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen planerar att återkomma med mer detaljerad budget för upphandlingen inför år 2023.

Den preliminära kostnaden för aktierna i Bolaget är fastställt i Optionsavtalet till 315 miljoner kronor. Givet föreslaget upplägg där Bolaget säljs vidare belastar denna kostnad dock inte Region Stockholm. Om Region Stockholm däremot beslutar att det inte ska ske en vidareförsäljning uppkommer en engångskostnad för återköp av Bolaget på 315 miljoner kronor under år 2026. Då försäljningspriset till vinnande anbudsgivare med största sannolikhet kommer sättas högre än kostnaden för återköp kommer i stället en intäkt på mellanskillnaden tillföras Region Stockholm under år 2026.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslagen förväntas inte medföra några negativa konsekvenser för patientsäkerheten. Återköp av Bolaget är en förutsättning för fortsatt utförande av vård vid S:t Görans sjukhus oavsett framtida avtalsform. En vidareförsäljning av Bolaget förväntas skapa goda förutsättningar för bibehållen patientsäkerhet även under en övergång till ny leverantör. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen kommer att återkomma med en detaljering av processen för transition till ny leverantör i samband med beslut om upphandlingsdokument.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslagen förväntas inte medföra några konsekvenser för jämlik och jämställd vård. Vid utformningen av upphandlingen kommer en grundlig analys av upplägget påverkan på jämlik och jämställd vård att genomföras och åtgärder för att motverka negativa konsekvenser tas fram.

Miljökonsekvenser
Förslagen förväntas inte medföra några konsekvenser för miljön. Vid utformningen av upphandlingen kommer förvaltningen följa Region Stockholms hållbarhetspolicy och hållbarhetsstrategi.

Administrativa konsekvenser
Förslaget innebär ökad administration under upphandlingsperioden för både nuvarande vårdgivare vid S:t Görans sjukhus och för hälso- och sjukvårdsförvaltningen kopplat till återköp av Bolaget samt informationsinhämtning inför kommande upphandling. Det bedöms dock vara fördelaktigt för både Region Stockholm och Capio att påkallandet genomförs så snart som möjligt för att ge tillräckligt mycket tid för att genomföra due-diligence och klargöra förutsättningarna för en framtida upphandling. Detsamma gäller avseende hantering av processen med separation av Bolaget eftersom den information som inhämtas i samband med detta även kommer att ligga till grund för upphandlingen av vården vid S:t Görans sjukhus.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2022-05-24